

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 08.05.2023, klo 17:00 - 19:25

Paikka Tampere-talo (Duetto 1-2)

Käsitellyt asiat

§ 31 Aluevaltuuston kokouksen avaus

§ 32 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 33 Pöytäkirjan tarkastajat

§ 34 Tiedoksi merkittävät asiat

§ 35 Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelma 2023-2025

§ 36 Pirkanmaan hyvinvointialueen valiokuntatyöskentelyn kehittäminen

§ 37 Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet 2022

§ 38 Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Lauri Lyly, puheenjohtaja
Anna-Kaisa Ikonen, 1. varapuheenjohtaja
Mikko Aaltonen
Atanas Aleksovski
Jari Andersson
Aila DüNDAR-Järvinen
Olga Haapa-aho
Mauri Heiska
Kari-Matti Hiltunen
Kaija Holli
Hanna Holma
Iina Hänninen
Antti Ivanoff
Jenni Jokinen
Tarja Jokinen
Mauri Jussila
Perttu Jussila
Aleksi Jäntti
Pekka Järvinen
Sirja Kaartinen
Kirsi Kaivonen
Lassi Kaleva
Miia Kinnari
Anna Kontula
Anitta Korpio
Leena Kostainen
Kalervo Kummola
Kukka Kunnari
Sami Kymäläinen
Hanna Laine
Arja Laitinen
Ida Leino
Johanna Loukaskorpi
Leena Mankkinen
Minna Minkkinen
Jaakko Mustakallio
Klaus Myllymäki
Marjo Mäkinen-Aakula
Veijo Niemi
Ilmari Nurminen
Anne Nyman
Juho Ojares
Riitta Ollila
Erkki Paloniemi
Erja Pelkonen
Tuula Petäkoski-Hult
Katariina Pylsy

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Sirpa Repo
Leena Saarela
Julia Sangervo
Minna Sarvijärvi
Ilkka Sasi
Petra Schulze-Steinen
Touko Sikala
Jouni Sirén
Iiris Suomela
Anneli Taina
Taru Tolvanen
Jori-Pekka Träskbäck
Mervi Veijola
Sofia Vikman
Markku Virkamäki
Kari Virtanen
Tiina Wesslin
Reeta Ahonen, varajäsen
Veli-Matti Ahtiainen, varajäsen
Nina Alanen, varajäsen
Arto Grönroos, varajäsen
Jorma Jussila, varajäsen
Reijo Koskela, varajäsen
Maarit Lepistö, varajäsen
Piia Nurmela, varajäsen
Pirkko Ranki, varajäsen
Pirjo Raunio, varajäsen
Heidi Tanhua, varajäsen
Sinikka Torkkola, varajäsen
Jessika Villgren, varajäsen
Katri Virkkunen, varajäsen
Lisa Wesin, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Pia Lepistö, Hallintoassistentti, sihteeri
Vuokko Ylinen, hallintojohtaja
Elina Kinnunen, Viestintäjohtaja
Jukka Alasentie, muutosjohtaja
Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja
Pekka Erola, tukipalvelujohtaja
Taru Kuosmanen, sosiaali- ja terveysjohtaja
Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja
Mika Kontio, pelastusjohtaja
Vilma Kiilunen, hallintolakimies
Ava Vuorenpää, Nuorisovaltuuston edustaja
Tuija Kaivanto, Vammaisneuvoston edustaja
Leena Ojala, Vanhusneuvoston edustaja
Anniina Tirronen, hankintajohtaja
Arto Ranta, strategiajohtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vuokko Ylinen, hallintojohtaja
Katri Lielahti, hallintoassistentti

Poissa

Miko Bergbom, 2. varapuheenjohtaja
Pertti Hakanen
Milka Hanhela
Marko Jarva
Ulla Kampman
Jari Kinnunen
Riitta Kuismanen
Joni Kumlander
Karoliina Kähönen
Linda Lähdeniemi
Sirpa Pursiainen
Sari Tanus
Kauko Turunen
Veikko Vallin
Joakim Vigelius

Allekirjoitukset

Lauri Lyly
Puheenjohtaja

Pia Lepistö
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

10.05.2023

11.05.2023

Marjo Mäkinen-Aakula
pöytäkirjantarkastaja

Ilmari Nurminen
pöytäkirjantarkastaja

Vuokko Ylinen
sihteeri

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 11.5.2023

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 31

Aluevaltuuston kokouksen avaus

Ehdotus

Avataan aluevaltuuston kokous. Suoritetaan nimenhuuto ja todetaan läsnäolijat.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Suoritettiin nimenhuuto ja todettiin läsnäolijat. Merkittiin, että valtuuston vahvuus oli 79 valtuutettua.

Merkittiin kokoukseen läsnäolo- ja puheoikeudella osallistuvat vaikuttamistoimielinten edustajat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 32

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hyvinvointialuelain 108 §:n mukaan aluevaltuusto on päätösvaltainen, kun vähintään kaksi kolmasosaa valtuutetuista on läsnä.

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 96 §:n mukaan kokouskutsu on lähetettävä vähintään kymmenen (10) päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä nille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus.

Kokouskutsu on toimitettu aluevaltuutetuille sähköpostitse 28.4.2023. Kokouksesta on tiedotettu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 28.4.2023. Esityslista liitteineen on tallennettu 28.4.2023 sähköiseen kokoustyötilaan (Pirre). Esityslista on julkaistu yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla 28.4.2023.

Ehdotus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Todettiin kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 33

Pöytäkirjan tarkastajat

Hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n mukaan pöytäkirjan tarkastamisesta annetaan tarpeelliset määräykset hallintosäännössä.

Hallintosäännön 114 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Aluevaltuuston pöytäkirjan tarkastaa kaksi jokaisessa kokouksessa tähän tehtävään valittua valtuutettua, jollei aluevaltuusto jonkin asian kohdalla pääätä toisin.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 8.3.2022 § 18 päättänyt, että aluevaltuuston pöytäkirjat pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivuilla kolmantena (3) päivänä kokouksesta, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Ehdotus

Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa tarkastamaan tästä kokouksesta laadittu pöytäkirja. Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Marjo Mäkinen-Aakula ja Ilmari Nurminen. Varalla ovat Klaus Myllymäki ja Veijo Niemi.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Marjo Mäkinen-Aakula ja Ilmari Nurminen. Varalle valittiin Klaus Myllymäki ja Veijo Niemi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 34

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Ei tiedoksi merkittäviä asioita.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 101, 24.04.2023
Aluevaltuusto, § 35, 08.05.2023

§ 35

Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelma 2023-2025

6452/2023

Aluehallitus, 24.04.2023, § 101

Valmistelijat / lisätiedot:

Anniina Tirronen, Anni Kurvinen

anniina.tirronen@pirha.fi, Anni.Kurvinen@pirha.fi

HANKINTAJOHTAJA, KEHITTÄMISPÄÄLLIKKÖ

Hyvinvointialueella on valmisteltu Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelma vuosille 2023–2025. Hankintaohjelmalla aluevaltuusto ohjaa hyvinvointialueen hankintoja ja niiden kehittämistä valtuustokaudella.

Hankintaohjelman valmistelu

Hankintaohjelman luonnos on käsitelty monipalveluvaliokunnan kokouksessa 21.3.2023. Valiokunta on laatinut lausunnon, joka on asian liitteenä. Lausunto on huomioitu hankintaohjelmassa muun muassa asiakkaan palvelujen hankinnan periaatteissa.

Hankintaohjelma on valmisteltu strategisen ohjauksen tehtäväalueen hankinnan vastuualueella, ja kaikkien tehtäväalueiden johtoryhmät ovat käsitelleet ja linjanneet hankintaohjelman valmistelua. Sisällöllisesti valmistelussa on soveltuvin osin hyödynnetty kansallista julkisten hankintojen strategiaa.

Hankintaohjelman keskeinen sisältö

Hankintaohjelmassa linjataan hyvinvointialueen strategiaa konkretisoivat hankinnoilla tavoiteltavat päämäärät ja priorisoidut toimenpiteet niiden saavuttamiseksi.

Hyvinvointialueen hankinnoilla tavoiteltavat päämäärät 2025

- 1) Hankimme vaikuttavia, laadukkaita ja käyttötarkoitukseensa soveltuvia palveluja, tavaroita ja urakoita
- 2) Hankinnat ovat kustannusvaikuttavia suhteessa omaan tuotantoon
- 3) Hankinnat ovat vastuullisia ja hallitsemme riskejä monipuolisesti
- 4) Edistämme ja hyödynnämme monipuolisia markkinoita ja niiden ekosysteemejä.

Hankintaohjelmassa on määritetty päämääräkohtaiset osa-alueet, jotka täsmentävät mitä tarkoitamme kullakin päämäärällä tai miten ne ilmenevät toiminnassamme.

Hankintatoiminnan kehittämisen painopisteet 2023–2025

- 1) Johtaminen ja hankintataidot: Tähtäämme strategisesti johdettuun hankintatoimintaan ja panostamme hankintaosaamiseen.
- 2) Tietoperustaisuus ja järjestelmien tuki: Rakennamme tietoon perustuvaa hankintatoimintaa ja kyvykkyyttä analytiikan hyödyntämiseen
- 3) Vastuullisuus ja riskienhallinta: Riskienhallinta ja vastuullisuuden edistäminen tuodaan osaksi toimintaamme läpi hankintaprosessin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

4) Markkinatuntemus: Kasvatamme markkinatuntemusta ja kyvykkyyttä markkinavaikutusten arviointiin ja innovatiivisiin hankintoihin.

Painopisteet ovat hankinnoilla tavoiteltavien päämäärien saavuttamista edistäviä toimintatapoja tai ominaisuuksia, joiden kehittämiseen panostetaan. Hankintaohjelmassa on määritetty painopisteittäin 3-4 konkreettista toimenpidettä.

Hankintaohjelman toteutumisesta raportoidaan tilinpäätöksessä ja suppeammin osavuosikatsauksissa. Hankinnoilla tavoiteltavien päämäärien saavuttamisesta tehdään vuosittain kokonaisarviointi, jonka tueksi on määritetty mittareita. Mittarit ovat tulos- tai prosessimittareita, jotka tuottavat tietoja muun muassa asiakkaiden osallisuudesta hankintojen suunnittelussa, kustannuksista, tarjoajista ja kilpailutusten voittajista sekä hankintojen tulosperusteisuudesta. Toimenpiteistä raportoidaan osana osavuosikatsauksia strategian toimeenpano-ohjelmaan liittyvin osin.

Hankintaohjelma on liitteenä.

Päätösvallan peruste: Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö 10a § 2.kohta.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, Hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että

- aluevaltuusto hyväksyy Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelman.

Kokouskäsitely

Kuultiin asiantuntijana hankintajohtaja Anniina Tirrosta. Tirronen poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Merkittiin, että Arja Laitinen poistui § 101 käsittelyn jälkeen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 08.05.2023, § 35

Liitteet

- 1 Monipalveluvaliokunnan lausunto hankintaohjelmasta
- 2 Monipalveluvaliokunnan lausunnon liite
- 3 Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelma 20232025
- 4 Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelma_esitysdia

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 24.4.2023 § 101.

Hyvinvointialueella on valmisteltu hankintaohjelma vuosille 2023–2025. Hankintaohjelmalla aluevaltuusto ohjaa hyvinvointialueen hankintoja ja niiden kehittämistä valtuustokaudella.

Hankintaohjelman luonnos on käsitelty monipalveluvaliokunnan kokouksessa 21.3.2023. Valiokunta on laatinut lausunnon, joka on hallituksen esityksen liitteenä.

Hankintaohjelma ja hankintaohjelmaa koskevat esittelydiat ovat liitteenä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle

- että aluevaltuusto hyväksyy Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelman.

Kokouskäsitely

Merkittiin hankintajohtaja Anniina Tirrosen esitys hankintaohjelmasta tiedoksi.

Petra Schultze-Steinen 1. muutosehdotus: Kokousalustalle tehdyssä esityksessä, joka ymmärtääkseni luo pohjan pöytäkirjalle, ehdotamme lisättäväksi "Ohjelman kehittämisen painopisteisiin" lauseen: "Hankinnoissa on myös korostettava lähellä tuotettujen palveluiden merkitystä sekä PK-yritysten mahdollisuutta osallistua tarjouskilpailuihin."

Kannatus: Marjo Mäkinen-Aakula, Minna Sarvijärvi ja Riitta Ollila.

Puheenjohtaja totesi, että koska ehdotusta ei voida hyväksyä yksimielisesti, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Schultze-Steinen muutosehdotuksen hyväksymistä äänestävät JAA ja hylkäämistä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: 29 JAA-ääntä, 49 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ-ääni. Puheenjohtaja totesi, että Schultze-Steinen 1. muutosehdotus on hylätty.

Petra Schultze-Steinen 2. muutosehdotus: Seuraavaksi ehdotan, edellisen kommentin konkretisoinniksi ohjelmaan sivulle 7 otsikon "Kehittämisen painopisteet ja toimenpiteet 2023–2025" alle ensimmäisen alaotsikon, joka on "Johtaminen ja hankintataidot" alle lisätään loppuun teksti: "Samalla on kiinnitettävä huomiota lähellä tuotettujen palveluiden merkitykseen sekä PK-yritysten mahdollisuuteen osallistua tarjouskilpailuihin."

Kannatus: Marjo Mäkinen-Aakula, Minna Sarvijärvi ja Riitta Ollila.

Puheenjohtaja totesi, että koska ehdotusta ei voida hyväksyä yksimielisesti, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Schultze-Steinen muutosehdotuksen hyväksymistä äänestävät JAA ja hylkäämistä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: 30 JAA-ääntä, 49 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Schultze-Steinen 2. muutosehdotus on hylätty.

Petra Schultze-Steinen 3. muutosehdotus: Sivulle 11; otsikon "Sidosyksiköiden käyttö perustuu omistajapolitiikan linjauksiin" alle lisätään: "Hyvinvointialueen toiminnan käynnistämässä on ollut ymmärrettävää, että on käytetty inhouse-yhtiötä, jotta toiminta saadaan käyntiin. Myöhemmin on otettava harkittavaksi ja tarkasteltavaksi, onko inhouse-yhtiöt se oikea tapa. Kustannustehokkuutta on valvottava."

Kannatus: Marjo Mäkinen-Aakula, Minna Sarvijärvi ja Riitta Ollila.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Puheenjohtaja totesi, että koska ehdotusta ei voida hyväksyä yksimielisesti, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Schultze-Steinen muutosehdotuksen hyväksymistä äänestävät JAA ja hylkäämistä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: 16 JAA-ääntä, 62 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ-ääni. Puheenjohtaja totesi, että Schultze-Steinen 3. muutosehdotus on hylätty.

Petra Schultze-Steinen 4. muutosehdotus: Sivulle 11, loppuun lisätään, "että Tulevaisuus- ja strategiavaliokuntaa kuullaan."

Puheenjohtaja totesi, että koska ehdotusta ei voida hyväksyä yksimielisesti, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Schultze-Steinen muutosehdotuksen hyväksymistä äänestävät JAA ja hylkäämistä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: 27 JAA-ääntä ja 52 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Schultze-Steinen 4. muutosehdotus on hylätty.

Piia Nurmela esitti, että sivulle 6 otsikon "Hankimme vaikuttavia, laadukkaita ja käyttötarkoitukseensa soveltuvia palveluita, tavaroita ja urakoita" alle lisätään "Palveluiden hankinnoissa painotetaan laadullisia tekijöitä"

Kannatus: Pirjo Raunio, Minna Sarvijärvi ja Julia Sangervo.

Puheenjohtaja totesi, että koska ehdotusta ei voida hyväksyä yksimielisesti, asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että ne jotka kannattavat Nurmelan muutosehdotuksen hyväksymistä äänestävät JAA ja hylkäämistä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tulos: 25 JAA-ääntä ja 54 EI-ääntä. Puheenjohtaja totesi, että Nurmelan muutosehdotus on hylätty.

Lisäksi puheenjohtaja totesi, että hankintaohjelma päätösehdotuksen mukaisesti on hyväksytty.

Äänestykset

1. Schultze-Steinen muutosehdotus hyväksytään JAA, hylätään EI

Jaa

Riitta Ollila
Anne Nyman
Kari Virtanen
Marjo Mäkinen-Aakula
Miia Kinnari
Klaus Myllymäki
Lassi Kaleva
Hanna Holma
Jessika Villgren
Katariina Pylsy
Minna Sarvijärvi
Petra Schulze-Steinen
Tarja Jokinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kukka Kunnari
Mauri Jussila
Arto Grönroos
Piia Nurmela
Anna Kontula
Julia Sangervo
Heidi Tanhua
Tiina Wesslin
Sinikka Torkkola
Mikko Aaltonen
Jouni Sirén
Markku Virkamäki
Pirjo Raunio
Reijo Koskela
Nina Alanen
Tuula Petäkoski-Hult

Ei

Anitta Korpio
Ilmari Nurminen
Leena Kostainen
Sami Kymäläinen
Kalervo Kummola
Kari-Matti Hiltunen
Sirja Kaartinen
Iiris Suomela
Ida Leino
Jari Andersson
Katri Virkkunen
Minna Minkkinen
Maarit Lepistö
Pekka Järvinen
Taru Tolvanen
Anneli Taina
Kirsi Kaivonen
Reeta Ahonen
Erkki Paloniemi
Johanna Loukaskorpi
Veijo Niemi
Kaija Holli
Aila Dünder-Järvinen
Antti Ivanoff
Atanas Aleksovski
Sirpa Repo
Perttu Jussila
Juho Ojares
Arja Laitinen
Sofia Vikman
Olga Haapa-aho

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Jori-Pekka Träskbäck
Hanna Laine
Jenni Jokinen
Anna-Kaisa Ikonen
Pirkko Ranki
Lauri Lyly
Ilkka Sasi
Veli-Matti Ahtiainen
Mervi Veijola
Mauri Heiska
Lisa Wesin
Touko Sikala
Erja Pelkonen
Iina Hänninen
Jorma Jussila
Leena Saarela
Leena Mankkinen
Aleksi Jäntti
Tyhjä
Jaakko Mustakallio

2. Schultze-Steinen muutosehdotus hyväksytään JAA, hylätään EI

Jaa

Klaus Myllymäki
Riitta Ollila
Anne Nyman
Piia Nurmela
Reijo Koskela
Kari Virtanen
Marjo Mäkinen-Aakula
Petra Schulze-Steinen
Pirjo Raunio
Lassi Kaleva
Mauri Jussila
Hanna Holma
Katariina Pyly
Anna Kontula
Sinikka Torkkola
Miia Kinnari
Jouni Sirén
Minna Sarvijärvi
Julia Sangervo
Tarja Jokinen
Heidi Tanhua
Nina Alanen
Markku Virkamäki
Mikko Aaltonen
Jorma Jussila

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Arto Grönroos
Jessika Villgren
Tuula Petäkoski-Hult
Kukka Kunnari
Tiina Wesslin

Ei

Anitta Korpio
Minna Minkkinen
Leena Kostiainen
Jari Andersson
Sami Kymäläinen
Kalervo Kummola
Sirja Kaartinen
Veijo Niemi
Kari-Matti Hiltunen
Olga Haapa-aho
Pekka Järvinen
Taru Tolvanen
Kaija Holli
Maarit Lepistö
Ilmari Nurminen
Katri Virkkunen
Jaakko Mustakallio
Anneli Taina
Arja Laitinen
Sirpa Repo
Ida Leino
Johanna Loukaskorpi
Jenni Jokinen
Aila DüNDAR-Järvinen
Erja Pelkonen
Erkki Paloniemi
Juho Ojares
Anna-Kaisa Ikonen
Veli-Matti Ahtiainen
Pirkko Ranki
Reeta Ahonen
Leena Saarela
Ilkka Sasi
Atanas Aleksovski
Mervi Veijola
Sofia Vikman
Iiris Suomela
Hanna Laine
Lauri Lyly
Kirsi Kaivonen
Jori-Pekka Träskbäck
Perttu Jussila

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Mauri Heiska
Lisa Wesin
Touko Sikala
Iina Hänninen
Leena Mankkinen
Antti Ivanoff
Aleksi Jäntti

3. Schultze-Steinen muutosehdotus hyväksytään JAA, hylätään EI

Jaa

Klaus Myllymäki
Riitta Ollila
Pii Nurmela
Reijo Koskela
Kari Virtanen
Pirjo Raunio
Anna Kontula
Hanna Holma
Mauri Jussila
Heidi Tanhua
Marjo Mäkinen-Aakula
Petra Schulze-Steinen
Minna Sarvijärvi
Katariina Pylsy
Tarja Jokinen
Julia Sangervo

Ei

Jari Andersson
Anitta Korpio
Lassi Kaleva
Anne Nyman
Jouni Sirén
Leena Kostainen
Sirpa Repo
Juho Ojares
Olga Haapa-aho
Kirsi Kaivonen
Ilmari Nurminen
Erkki Paloniemi
Kalervo Kummola
Arja Laitinen
Kari-Matti Hiltunen
Johanna Loukaskorpi
Reeta Ahonen
Jenni Jokinen
Sirja Kaartinen
Kaija Holli
Nina Alanen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Maarit Lepistö
Iina Hänninen
Ida Leino
Taru Tolvanen
Mikko Aaltonen
Markku Virkamäki
Veijo Niemi
Kukka Kunnari
Pekka Järvinen
Katri Virkkunen
Atanas Aleksovski
Veli-Matti Ahtiainen
Aila DüNDAR-Järvinen
Mervi Veijola
Antti Ivanoff
Minna Minkkinen
Leena Saarela
Tuula Petäkoski-Hult
Anna-Kaisa Ikonen
Sinikka Torkkola
Sami Kymäläinen
Hanna Laine
Perttu Jussila
Iiris Suomela
Lauri Lyly
Anneli Taina
Sofia Vikman
Pirkko Ranki
Jorma Jussila
Leena Mankkinen
Erja Pelkonen
Mauri Heiska
Ilkka Sasi
Touko Sikala
Jori-Pekka Träskbäck
Lisa Wesin
Jessika Villgren
Miia Kinnari
Arto Grönroos
Aleksi Jäntti
Jaakko Mustakallio
Tyhjä
Tiina Wesslin

4. Schultze-Steinen muutosehdotus hyväksytään JAA, hylätään EI

Jaa

Klaus Myllymäki
Julia Sangervo

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Anne Nyman
Kari Virtanen
Kukka Kunnari
Arto Grönroos
Tiina Wesslin
Miia Kinnari
Katariina Pylsy
Riitta Ollila
Minna Sarvijärvi
Taru Tolvanen
Marjo Mäkinen-Aakula
Sinikka Torkkola
Petra Schulze-Steinen
Reijo Koskela
Anna Kontula
Maarit Lepistö
Hanna Holma
Perttu Jussila
Heidi Tanhua
Jouni Sirén
Lassi Kaleva
Tarja Jokinen
Mervi Veijola
Leena Saarela
Lisa Wesin
Ei
Jari Andersson
Arja Laitinen
Anitta Korpio
Sirpa Repo
Iiris Suomela
Atanas Aleksovski
Leena Kostiainen
Mauri Jussila
Sirja Kaartinen
Veijo Niemi
Kalervo Kummola
Johanna Loukaskorpi
Erkki Paloniemi
Nina Alanen
Kari-Matti Hiltunen
Mikko Aaltonen
Minna Minkkinen
Ilmari Nurminen
Pirkko Ranki
Iina Hänninen
Erja Pelkonen
Tuula Petäkoski-Hult

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Anna-Kaisa Ikonen
Aila Düндar-Järvinen
Anneli Taina
Veli-Matti Ahtiainen
Jenni Jokinen
Lauri Lyly
Antti Ivanoff
Kirsi Kaivonen
Jorma Jussila
Reeta Ahonen
Pirjo Raunio
Piia Nurmela
Hanna Laine
Jori-Pekka Träskbäck
Kaija Holli
Ilkka Sasi
Ida Leino
Olga Haapa-aho
Markku Virkamäki
Sami Kymäläinen
Leena Mankkinen
Sofia Vikman
Katri Virkkunen
Pekka Järvinen
Jessika Villgren
Juho Ojares
Touko Sikala
Mauri Heiska
Aleksi Jänntti
Jaakko Mustakallio

Nurmelan muutosehdotus hyväksytään JAA, hylätään EI

Jaa

Klaus Myllymäki
Anne Nyman
Lisa Wesin
Kukka Kunnari
Reijo Koskela
Katariina Pylsy
Pirjo Raunio
Marjo Mäkinen-Aakula
Hanna Holma
Julia Sangervo
Mikko Aaltonen
Piia Nurmela
Minna Sarvijärvi
Sinikka Torkkola
Heidi Tanhua

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Nina Alanen
Lassi Kaleva
Jorma Jussila
Mauri Heiska
Petra Schulze-Steinen
Miia Kinnari
Arto Grönroos
Jouni Sirén
Tiina Wesslin
Leena Saarela

Ei

Sami Kymäläinen
Ilmari Nurminen
Kalervo Kummola
Sofia Vikman
Leena Kostiainen
Iina Hänninen
Arja Laitinen
Olga Haapa-aho
Ida Leino
Anna Kontula
Jari Andersson
Riitta Ollila
Erkki Paloniemi
Minna Minkkinen
Anitta Korpio
Veli-Matti Ahtiainen
Atanas Aleksovski
Maarit Lepistö
Pirkko Ranki
Juho Ojares
Pekka Järvinen
Jori-Pekka Träskbäck
Tuula Petäkoski-Hult
Kari-Matti Hiltunen
Markku Virkamäki
Jaakko Mustakallio
Johanna Loukaskorpi
Mauri Jussila
Veijo Niemi
Katri Virkkunen
Reeta Ahonen
Anneli Taina
Tarja Jokinen
Taru Tolvanen
Kirsi Kaivonen
Perttu Jussila
Lauri Lyly

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Mervi Veijola
Jenni Jokinen
Leena Mankkinen
Sirpa Repo
Sirja Kaartinen
Anna-Kaisa Ikonen
Kari Virtanen
Kaija Holli
Erja Pelkonen
Iiris Suomela
Antti Ivanoff
Touko Sikala
Ilkka Sasi
Aila DüNDAR-Järvinen
Jessika Villgren
Aleksi Jäntti
Hanna Laine

Päätös

Aluevaltuusto päätti

- hyväksyä Pirkanmaan hyvinvointialueen hankintaohjelman.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 106, 24.04.2023

Aluevaltuusto, § 36, 08.05.2023

§ 36

Pirkanmaan hyvinvointialueen valiokuntatyöskentelyn kehittäminen

7670/2023

Aluehallitus, 24.04.2023, § 106

Valmistelijat / lisätiedot:

Vuokko Ylinen

vuokko.ylinen@pirha.fi

HALLINTOJOHTAJA

Pirkanmaan hyvinvointialueen poliittinen päätöksentekorakenne perustuu valtuustosopimuksessa linjattuun valiokuntamalliin. Valtuuston valiokuntia ovat tulevaisuus - ja strategiavalioakunta, hyvinvointi- ja kokonaisturvallisuusvalioakunta, monipalveluvalioakunta ja vähän palveluita käyttävien asiakkaiden valiokunta. Valiokunnissa on puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja 18 jäsentä (1+2+18 = 21).

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaisesti valiokuntien tehtävänä on käsitellä aluevaltuuston päätöksentekoon tulevia laajakantoisia, strategisia ja poliittista harkintaa edellyttäviä asioita. Valiokunnan jäsenistä vähintään kolme neljäsosaa (3/4) on valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Aluevaltuusto nimesi 30.3.2022 valiokuntien jäsenet ja varajäsenet sekä puheenjohtajat. Valiokuntien työskentely käynnistyi keväällä 2022. Valiokuntien työtä on tuettu valiokuntakoordinaattorin ja toimielinsihteerin työpanoksella. Valiokuntien työskentelyä ohjaava työjärjestys valmisteltiin syksyn 2022 aikana ja hyväksyttiin aluevaltuustossa joulukuussa 2022. Syksyn aikana kävi ilmi, että valiokuntien työskentely vaatii vahvempaa prosessien kuvaamista ja työskentelyn kehittämistä yhteistyössä valiokuntien ja viranhaltijoiden kanssa. Valiokunnille nimettiin vastuuviranhaltijat tammikuussa 2023.

Valiokuntatyön kehittäminen käynnistettiin joulukuussa 2022 yhteistyössä ulkopuolisen konsultin ja valiokuntien puheenjohtajien kanssa. Työskentelyn tavoitteena oli kuvata valiokuntien työskentelyyn liittyviä toimintamalleja ja selkeyttää aluehallituksen, aluevaltuuston, valiokuntien ja viranhaltijoiden välistä yhteistyötä. Konsultit tekivät aluevaltuutetuille kyselyn, jonka pohjalta toteutettiin valiokuntien kanssa työpajat. Myös valiokunnille nimetyille vastuuviranhaltijoille pidettiin oma työpaja. Konsultit laativat kehittämishankkeen perusteella loppuraportin, joka sisältää kehittämisehdotukset valiokuntamallin edelleen kehittämiseksi ja juurruttamiseksi osaksi poliittista päätöksentekorakennetta. Johtopäätöksissä todetaan muun muassa, että Pirkanmaan hyvinvointialueen toimielinmalli osoittaa edelläkävijyyttä. Muillakin hyvinvointialueilla on valmistelevia toimielimiä, mutta Pirkanmaan malli on toistaiseksi ainoa alueellinen valiokuntamalli. Malli on rakennettu sekä teema- että asiakasnäkökulmien varaan. Valiokuntamalli on uudenlainen tapa organisoida poliittista päätöksentekoa ja virkavalmistelua. Lisäksi hyvinvointialueet ovat kokonaan uusi hallinnollinen taso. Siksi päätöksenteon prosessien muotoutumiselle

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

ja uudenlaisen ajattelun omaksumiselle on annettava aikaa sekä viranhaltija- että luottamushenkilöpuolella.

Valiokuntamallin kehittäminen jatkuu osana hyvinvointialueen hallinnon ja päätöksenteon uudistamisohjelmaa. Kehittämisessä tullaan vahvistamaan myös valiokuntatyön näkyvyyttä alueen asukkaille ja edistämään yhteistyötä vaikuttamistoimielimen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hallinnon uudistamisohjelma on osa strategian toimeenpanoon liittyvää kokonaisuutta ja toimenpiteet ajoittuvat koko valtuustokaudelle 2023-2025.

Ehdotus

Esittelijä: Marina Erhola, Hyvinvointialuejohtaja

Aluehallitus päättää

- merkitä tiedoksi liitteenä olevan loppuraportin ja saattaa raportin edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että varajäsen Jori-Pekka Träskbäck saapui kokoukseen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 08.05.2023, § 36

Liitteet

1 Pirkanmaan hyvinvointialueen valiokuntatyöskentelyn kehittäminen loppuraportti

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 24.4.2023 § 106.

Valiokuntatyön kehittämisen loppuraportti on liitteenä.

Valiokuntamallin kehittäminen jatkuu osana hyvinvointialueen hallinnon ja päätöksenteon uudistamisohjelmaa. Kehittämisessä tullaan vahvistamaan myös valiokuntatyön näkyvyyttä alueen asukkaille ja edistämään yhteistyötä vaikuttamistoimielimen ja muiden sidosryhmien kanssa. Hallinnon uudistamisohjelma on osa strategian toimeenpanoon liittyvää kokonaisuutta ja toimenpiteet ajoittuvat koko valtuustokaudelle 2023-2025.

Ehdotus

Aluehallitus päätti

- saattaa loppuraportin edelleen tiedoksi aluevaltuustolle.

Kokouskäsitely

Merkittiin, että kuultiin hallintojohtaja Vuokko Ylisen esitys "Nostoja valiokuntien työskentelystä 2023"

Päätös

Merkittin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluehallitus, § 94, 11.04.2023

Aluevaltuusto, § 37, 08.05.2023

§ 37

Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet 2022

92/2023

Aluehallitus, 11.04.2023, § 94

Valmistelijat / lisätiedot:

Vilma Kiilunen

vilma.kiilunen@pirha.fi

HALLINTOLAKIMIES

Hallintosäännön 119 §:n 5 momentin mukaan aluehallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä aluevaltuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja aluehallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita aluevaltuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Aluevaltuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Aluehallitus linjasi vuoden 2022 aikana jätettyjen aloitteiden käsittelyä kokouksessaan 8.8.2022 (§161). Sen mukaisesti strategian hyväksymisen yhteydessä on todettu aloitteet, jotka on käsitelty strategian valmistelun yhteydessä. Talousarvion ja -suunnitelman hyväksymisen yhteydessä on todettu aloitteet, jotka on käsitelty talousarviovalmistelun yhteydessä. Muilta osin vuonna 2022 tehtyihin aloitteisiin vastataan järjestämisvastuun siirryttyä vuonna 2023.

Aloitteiden valmistelu on käynnistynyt pääosin 2023 alusta lukien.

Vaalikaranteenin aikana maaliskuussa 2023 ei aluevaltuustossa ole käsitelty aloitevastauksia.

Vuoden 2022 aikana jätetyistä aloitteista 4 kpl on käsitelty strategian ja talousarvion käsittelyn yhteydessä aluevaltuustossa 5.12.2022.

Liitteenä on katsaus valtuustoaloitteiden käsittelytilanteesta.

Ehdotus

Esittelijä: Juhani Sand, KONSERNIPALVELUJOHTAJA

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että

- aluevaltuusto merkitsee tiedoksi katsauksen aloitteiden käsittelystä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto, 08.05.2023, § 37

Liitteet

1 Valtuustoaloitteet 2022

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Asian esittelyteksti on aluehallituksen käsittelyssä 11.4.2023 § 94.

Liitteenä on katsaus vuoden 2022 aikana jätettyjen valtuustoaloitteiden käsittelytilanteesta.

Ehdotus

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle

- että aluevaltuusto merkitsee tiedoksi katsauksen aloitteiden käsittelystä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

---

§ 38

Hyvinvointialueen aluevaltuutettujen aloitteet

92/2023

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite_Julia Sangervo_Yksinyrittäjyyden ja ammatinharjoittajuuden edistämisestä hyvinvointialueella
- 2 Valtuustoaloite_Tuula Petäkoski-Hult_Painonhallinnalla sairauksien ennaltaehkäisyyn ja parempaan elämänlaatuun
- 3 Valtuustoaloite_Mikko Aaltonen_Asunto ensin asumisyksikön saamiseksi Tampereelle.pdf
- 4 Valtuustoaloite_Petra Schultze-Steinen_Valiokuntien hyödyntämisestä hyvinvointialueen päätöksenteossa

Hallintosäännön 119 §:n mukaan kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita hyvinvointialueen toimintaa ja hallintoa koskeissa asioissa.

Aloite toimitetaan aluevaltuuston sihteeristön sähköpostiin (aluevaltuusto@pirha.fi) ennen kokouksen alkamista. Aloitteen jättäneen valtuutetun tehtävänä on varmistaa, että aloitteessa mukana olevat valtuutetut ovat antaneet tähän suostumuksensa.

Puheenjohtaja toteaa jätetyt aloitteet.

Aloite on, sitä enempää käsittelemättä, lähetettävä aluehallituksen valmisteltavaksi. Aluevaltuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitettun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu

Ehdotus

Merkitään tiedoksi mahdolliset valtuustoaloitteet.

Päätös

Aluevaltuusto päättää

- merkitä tiedoksi ja vastaanotetuksi liitteenä olevat seuraavat valtuustoaloitteet
  - Valtuustoaloite - Yksinyrittäjyyden ja ammattiharjoittajuuden edistämisestä hyvinvointialueella - Julia Sangervo + muut allekirjoittajat
  - Valtuustoaloite - Painonhallinnalla sairauksien ennaltaehkäisyyn ja parempaan elämänlaatuun - Tuula Petäkoski-Hult + muut allekirjoittajat
  - Valtuustoaloite - Asunto ensin - asumisyksikön saamiseksi Tampereelle - Mikko Aaltonen ja Minna Minkkinen
  - Valtuustoaloite valiokuntien hyödyntämisestä hyvinvointialueen päätöksenteossa - Petra Schultze-Steinen Keskustan valtuustoryhmän puolesta + muut allekirjoittajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aluevalitus

§35

Aluevalitusohje

Tähän päätökseen haetaan muutosta aluevalituksella.

Aluevalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Hyvinvointialueiden yhteistoiminnassa järjestettyjä tehtäviä koskevasta päätöksestä aluevalituksen saa tehdä myös yhteistoimintaan osallinen hyvinvointialue ja sen jäsen (Laki hyvinvointialueesta 142 §).

Aluevalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen (Laki hyvinvointialueesta 140 §).

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna

Valituksen voi lähettää sähköpostitse hameenlinna.hao@oikeus.fi tai tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, kolmen päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksiantopäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona virastot ovat suljettuna, valitusasiakirjat saa toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusasiakirjat

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- muutosvaatimuksen perusteet
- mihin valitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Lisäksi on ilmoitettava yhteystiedot (postiosoite, sähköpostiosoite), joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa ja puhelinnumero mahdollisia tiedusteluita varten.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta.

Valituskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin HLL 21 §:ssä säädetään.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

"Tuomioistuimen ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään hallinto-oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu 270 euroa (v. 2023). Linkki tuomioistuinmaksulakiin <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuinmaksulaki#P5>

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä sosiaalihuoltolaissa (mm. vammaispalvelu, toimeentulotuki ja kehitysvammaisten erityishuolto) tarkoitettua palvelua tai etuutta koskevilla asioilla eikä myöskään terveydenhuolto-, päihdehuolto- tai mielenterveyslain mukaisissa asioissa eikä asioissa, jotka koskevat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain mukaan määrättyjä asiakasmaksuja (Tuomioistuinmaksulaki 5 §)."

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§31, §32, §33, §34, §36, §37, §38

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).